Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 26. septembra 2024*

„Odvolanie – Štátna pomoc – Schéma pomoci, ktorú Spolková republika Nemecko poskytla veľkým odberateľom elektrickej energie – Oslobodenie od sieťových poplatkov za roky 2012 – 2013 – Rozhodnutie vyhlasujúce schému pomoci za nezlučiteľnú s vnútorným trhom – Žaloba o neplatnosť – Lehota na podanie žaloby – Prípustnosť – Článok 107 ods. 1 ZFEÚ – Pojem ‚štátna pomoc' – Štátne prostriedky – Parafiškálny poplatok alebo iné povinné poplatky"

V spojených veciach C-794/21 P a C-800/21 P,

ktorých predmetom sú dve odvolania podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 16 a 17. decembra 2021,

Spolková republika Nemecko, v zastúpení: J. Möller a R. Kanitz, splnomocnení zástupcovia,

odvolateľka vo veci C-794/21 P,

ďalší účastníci konania:

Infineon Technologies Dresden GmbH & Co. KG, so sídlom v Drážďanoch (Nemecko),

Infineon Technologies AG, so sídlom v Neubibergu (Nemecko),

v zastúpení: L. Assmann a M. Peiffer, Rechtsanwälte,

žalobkyne v prvostupňovom konaní,

Európska komisia, v zastúpení: K. Herrmann, C. Kovács a T. Maxian Rusche, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

a

Infineon Technologies AG, so sídlom v Neubibergu,

Infineon Technologies Dresden GmbH & Co. KG, so sídlom v Drážďanoch,

v zastúpení: L. Assmann a M. Peiffer, Rechtsanwälte,

* Jazyk konania: nemčina.

odvolateľky vo veci C-800/21 P,

ďalší účastníci konania:

Európska komisia, v zastúpení: K. Herrmann, C. Kovács a T. Maxian Rusche, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci H. Heinrich, Rechtsanwalt,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

Spolková republika Nemecko, v zastúpení: J. Möller a R. Kanitz, splnomocnení zástupcovia,

vedľajšia účastníčka v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka tretej komory K. Jürimäe (spravodajkyňa), predseda Súdneho dvora K. Lenaerts, vykonávajúci funkciu sudcu tretej komory, sudcovia N. Piçarra, N. Jääskinen a M. Gavalec,

generálna advokátka: L. Medina,

tajomník: D. Dittert, vedúci oddelenia,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 28. júna 2023,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky 9. novembra 2023,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojím odvolaním vo veci C-794/21 P sa Spolková republika Nemecko domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie zo 6. októbra 2021, Infineon Technologies Dresden a Infineon Technologies/Komisia (T-233/19 a T-234/19, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2021:647), ktorým Všeobecný súd zamietol žalobu spoločností Infineon Technologies Dresden GmbH & Co. KG a Infineon Technologies AG (ďalej len spoločne „spoločnosti Infineon“), ktorými sa domáhali zrušenia rozhodnutia Komisie (EÚ) 2019/56 z 28. mája 2018 o schéme pomoci SA.34045 (2013/c) (ex 2012/NN) uplatnenej Nemeckom pre odberateľov základného zaťaženia podľa paragrafu 19 StromNEV (Ú. v. EÚ L 14, 2019, s. 1, ďalej len „sporné rozhodnutie“).

2 Svojím odvolaním vo veci C-800/21 P spoločnosti Infineon navrhujú zrušenie napadnutého rozsudku.

3 Európska komisia svojimi vzájomnými odvolaniami podanými v každej z vecí C-794/21 P a C-800/21 P navrhuje tiež zrušenie napadnutého rozsudku.

Právny rámec

4 V odôvodnení 39 nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 [ZFEÚ] (Ú. v. EÚ L 248, 2015, s. 9) sa uvádza:

„V záujme transparentnosti a právnej istoty je vhodné poskytovať informácie verejnosti o rozhodnutiach Komisie, pričom je súčasne vhodné zachovávanie princípu, že rozhodnutia v prípadoch štátnej pomoci sa zasielajú dotknutému členskému štátu. Je preto vhodné zverejniť všetky rozhodnutia, ktoré by mohli ovplyvniť záujmy zainteresovaných strán buď v plnej, alebo sumárnej forme, alebo sprístupniť kópie takých rozhodnutí zainteresovaným stranám, ak tieto neboli zverejnené alebo ak neboli zverejnené celé.“

5 Článok 1 písm. h) tohto nariadenia stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia platia nasledujúce vymedzenia pojmov:

…

h) ‚zainteresovaná strana‘ je akýkoľvek členský štát a akákoľvek osoba, podnik alebo združenie podnikov, ktorých záujmy by mohli byť ovplyvnené poskytnutím pomoci, najmä príjemca pomoci, konkurujúce si podniky a obchodné združenia.“

6 Článok 32 uvedeného nariadenia, nazvaný „Uverejnenie rozhodnutí“, v odseku 3 stanovuje:

„Komisia uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie* rozhodnutia, ktoré prijala podľa článku 8 ods. 1 a 2 a článku 9.“

Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie

7 Okolnosti predchádzajúce sporu, ktoré sa uvádzajú v bodoch 1 až 22 napadnutého rozsudku, možno zhrnúť takto.

O sporných legislatívnych a regulačných opatreniach

O systéme sieťových poplatkov pred zavedením sporných opatrení

8 Ustanovenie § 21 Energiewirtschaftsgesetz (zákon o ochrane dodávok energie) v znení Gesetz zur Neuregelung energiewirtschaftsrechtlicher Vorschriften (zákon o revízii predpisov v oblasti energetiky) z 26. júla 2011 (BGBl. 2011 I, s. 1554), ale pred novelizáciou uskutočnenou prostredníctvom Gesetz zur Weiterentwicklung des Strommarktes (zákon o rozvoji trhu s elektrickou energiou) z 26. júla 2016 (BGBl. 2016 I, s. 1786) (ďalej len „EnWG 2011“) stanovoval okrem iného to, že sieťové poplatky musia byť primerané, nediskriminačné, transparentné a musia vychádzať z nákladov na efektívnu prevádzku siete.

9 Ustanovenie § 24 EnWG z roku 2011 poverovalo nemeckú spolkovú vládu, aby jednak predpisom stanovila všeobecnú metodiku výpočtu sieťových poplatkov a jednak určila, v ktorých prípadoch netypického používania sústavy možno schváliť alebo zakázať individuálne sieťové poplatky a za akých podmienok tak môže regulačný orgán urobiť.

10 Ustanovenie § 17 Stromnetzentgeltverordnung (spolkové nariadenie o sieťových poplatkoch pre elektrické sústavy) z 25. júla 2005 (BGBl. 2005 I, s. 2225, ďalej len „StromNEV 2005“) vymedzuje metódu výpočtu, ktorú majú prevádzkovatelia sústavy používať na určovanie všeobecných poplatkov. Výpočet sa uskutočňuje v dvoch krokoch, ktoré pozostávajú v tom, že sa najprv zisťujú jednotlivé prvky ročných nákladov všetkých sústav a potom sa vypočítajú všeobecné poplatky na základe celkových ročných nákladov sústav.

11 Pri stanovovaní všeobecných poplatkov sa zohľadňujú tieto dva prvky, a to „funkcia simultánnosti“, ktorá vyjadruje pravdepodobnosť, že spotreba elektrickej energie jednotlivého používateľa sústavy prispieva k ročnému špičkovému zaťaženiu danej úrovne sústavy, a maximálna úroveň príjmov na prevádzkovateľa povolená Bundesnetzagentur (Spolková agentúra pre siete, Nemecko) (ďalej len „BNetzA“), ktorá sa stanovuje porovnávaním s ďalšími prevádzkovateľmi sústav tak, aby náklady vyplývajúce z neefektívnosti nebolo možné nahrádzať prostredníctvom sieťových poplatkov.

12 Ustanovenie § 19 StromNEV 2005 stanovuje individuálne poplatky pre kategórie používateľov, ktorých profily odberu a zaťaženia sa výrazne líšia od profilov iných používateľov (ďalej len „netypickí používatelia“). Pri týchto poplatkoch sa v súlade so zásadou, podľa ktorej sieťové poplatky odrážajú náklady siete, zohľadňuje príspevok týchto netypických používateľov k znižovaniu nákladov sústavy alebo k predchádzaniu zvýšeniu týchto nákladov.

13 V tejto súvislosti § 19 ods. 2 StromNEV 2005 zavádza individuálne poplatky pre tieto dve kategórie netypických používateľov:

– používatelia, ktorých príspevok k nákladom v čase špičky sa môže výrazne odlišovať od simultánneho ročného špičkového zaťaženia všetkých ostatných používateľov pripojených k tej istej úrovni sústavy, t. j. používatelia, ktorí systematicky odoberajú elektrickú energiu mimo času špičky (ďalej len „anticyklickí odberatelia“),

– používatelia, ktorých ročný odber elektrickej energie predstavuje aspoň 7 000 hodín využívania a viac než 10 gigawatthodín (ďalej len „odberatelia základného zaťaženia“).

14 StromNEV 2005, až do jeho zmeny EnWG 2011, stanovoval, že anticyklickí odberatelia a odberatelia základného zaťaženia podliehali individuálnym poplatkom vypočítaným na základe „metódy fyzickej stopy“, ktorú vypracovala BNetzA. Táto metóda zohľadňovala náklady sústavy spôsobené týmito anticyklickými odberateľmi a odberateľmi základného zaťaženia, pričom minimálny poplatok zodpovedal 20 % uverejnených všeobecných poplatkov (ďalej len „minimálny poplatok“). Tento poplatok zaručoval prevádzkovanie sústavy, ku ktorej boli uvedení odberatelia pripojení, ak individuálne poplatky vypočítané podľa metódy fyzickej stopy boli nižšie ako tento minimálny poplatok alebo sa dokonca blížili k nule.

O sporných opatreniach

15 V súlade s § 19 ods. 2 druhou a treťou vetou StromNEV 2005, v znení EnWG 2011 od 1. januára 2011, dátumu uplatňovania tohto ustanovenia so spätnou účinnosťou, boli individuálne poplatky pre odberateľov základného zaťaženia zrušené a nahradené úplným oslobodením od sieťových poplatkov (ďalej len „sporné oslobodenie“), o ktorom rozhodol príslušný regulačný orgán, a to BNetzA alebo regulačný orgán príslušnej spolkovej krajiny. Náklady tohto oslobodenia viedli k stratám prevádzkovateľov prenosových alebo distribučných sústav podľa úrovne sústavy, na ktorú boli príjemcovia pripojení.

16 V súlade s § 19 ods. 2 šiestou a siedmou vetou StromNEV 2005, v znení EnWG 2011, boli prevádzkovatelia prenosovej sústavy povinní nahradiť prevádzkovateľom distribučnej sústavy stratu vyplývajúcu zo sporného oslobodenia a museli si medzi sebou vyrovnať náklady spôsobené týmto oslobodením prostredníctvom finančnej kompenzácie v súlade s § 9 Kraft-Wärme-Kopplungsgesetz (zákon o podpore kogenerácie tepla a elektrickej energie) z 19. marca 2002 (BGBl. 2002 I, s. 1092), v dôsledku čoho každý z nich znášal rovnakú finančnú záťaž vyčíslenú podľa množstva elektrickej energie, ktorú dodával konečným odberateľom pripojeným k jeho sústave.

17 Od roku 2012 zaviedlo rozhodnutie BNetzA zo 14. decembra 2011 (BK8-11-024) (ďalej len „rozhodnutie BNetzA z roku 2011“) mechanizmus financovania. V rámci tohto mechanizmu vyberali prevádzkovatelia distribučnej sústavy od konečných odberateľov alebo dodávateľov elektrickej energie prirážku (ďalej len „sporná prirážka“), ktorej suma sa odvádzala prevádzkovateľom prenosovej sústavy na kompenzáciu straty príjmov spôsobenej sporným oslobodením.

18 Výšku spornej prirážky každoročne vopred určovali prevádzkovatelia prenosovej sústavy na základe metodiky, ktorú stanovila BNetzA. Jej výšku za rok 2012, ktorý bol prvým rokom zavedenia tohto mechanizmu, stanovila priamo BNetzA.

19 Tieto ustanovenia sa neuplatňovali na náklady na sporné oslobodenie za rok 2011, a preto musel straty týkajúce sa tohto oslobodenia za uvedený rok znášať každý prevádzkovateľ prenosovej a distribučnej sústavy.

O systéme sieťového poplatku po prijatí sporných opatrení

20 Počas správneho konania, ktoré viedlo k prijatiu sporného rozhodnutia, bolo sporné oslobodenie najprv vyhlásené za absolútne neplatné súdnymi rozhodnutiami Oberlandesgericht Düsseldorf (Vyšší krajinský súd Düsseldorf, Nemecko) z 8. mája 2013 a Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko) zo 6. októbra 2015. Toto oslobodenie bolo následne s účinnosťou od 1. januára 2014 zrušené StromNEV 2005 v znení Verordnung zur Änderung von Verordnungen auf dem Gebiet des Energiewirtschaftsrechts (nariadenie, ktorým sa menia predpisy v oblasti energetiky) zo 14. augusta 2013 (BGBl. 2013 I, s. 3250) (ďalej len „StromNEV 2013“). Na základe StromNEV 2013 sa opätovne zaviedli do budúcnosti individuálne poplatky počítané na základe metódy fyzickej stopy, pričom namiesto minimálneho poplatku sa uplatňovali štandardné poplatky vo výške 10, 15 a 20 % všeobecných poplatkov v závislosti od odberu elektrickej energie (7 000, 7 500 a 8 000 hodín ročného využívania sústavy).

21 StromNEV 2013 zaviedol prechodný režim účinný od 22. augusta 2013 a spätne uplatniteľný na odberateľov základného zaťaženia, ktorí ešte nemali prospech zo sporného oslobodenia za roky 2012 a 2013. Namiesto individuálnych poplatkov počítaných na základe metódy fyzickej stopy a minimálneho poplatku tento režim stanovoval výlučne uplatnenie štandardných poplatkov na týchto odberateľov.

Správne konanie a sporné rozhodnutie

22 V nadväznosti na viaceré sťažnosti Komisia 4. mája 2013 uverejnila svoje rozhodnutie o začatí konania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ vo veci schémy pomoci založenej na sporných opatreniach (Ú. v. EÚ C 128, 2013, s. 43).

23 Na záver konania, v ktorom Spolková republika Nemecko a ďalšie dotknuté osoby predložili svoje pripomienky, Komisia prijala 28. mája 2018 sporné rozhodnutie.

24 Týmto rozhodnutím Komisia konštatovala, že od 1. januára 2012 do 31. decembra 2013 Spolková republika Nemecko neoprávnene poskytovala štátnu pomoc vo forme sporného oslobodenia.

25 Konkrétne Komisia dospela k záveru, že výška štátnej pomoci zodpovedala sieťovým nákladom, ktoré v rokoch 2012 a 2013 spôsobili odberatelia základného zaťaženia, ktorí mali prospech z oslobodenia, alebo ak boli tieto náklady nižšie ako minimálny poplatok, tomuto poplatku.

26 Okrem toho Komisia uviedla, že sporná štátna pomoc nie je zlučiteľná s vnútorným trhom, keďže nespĺňala podmienky ani jednej z výnimiek upravených v článku 107 ods. 2 a 3 ZFEÚ a nemohla sa považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom ani z iných dôvodov.

27 V dôsledku toho Komisia rozhodla takto:

– sporné oslobodenie predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, keďže odberatelia základného zaťaženia boli oslobodení od sieťových poplatkov zodpovedajúcich nákladom sústavy, ktoré spôsobili, alebo od minimálneho poplatku v prípade, že tieto náklady boli nižšie než tento poplatok,

– spornú pomoc uplatnila Spolková republika Nemecko v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ a je nezlučiteľná s vnútorným trhom,

– individuálna pomoc poskytnutá podľa dotknutej schémy nepredstavuje štátnu pomoc, ak v čase jej poskytnutia spĺňala podmienky stanovené v nariadení o pomoci „de minimis“ prijatom podľa článku 2 nariadenia Rady (ES) č. 994/98 zo 7. mája 1998 o uplatňovaní článkov [107] a [108 ZFEÚ] na určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci (Ú. v. ES L 142, 1998, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 312) a

– Spolková republika Nemecko bola na jednej strane povinná vymáhať od príjemcov pomoc nezlučiteľnú s vnútorným trhom, poskytnutú na základe dotknutej schémy pomoci, vrátane úrokov, a na druhej strane bola povinná zrušiť všetky platby, ktoré sa ešte nevykonali na základe tejto schémy, odo dňa prijatia sporného rozhodnutia.

Žaloba na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok

28 Návrhmi podanými do kancelárie Všeobecného súdu 9. apríla 2019 podali každá zo spoločností Infineon žaloby, ktorými sa domáhali zrušenia sporného rozhodnutia.

29 Rozhodnutím predsedu šiestej komory Všeobecného súdu z 15. mája 2019 boli veci T-233/19 a T-234/19 spojené.

30 Rozhodnutím predsedu šiestej komory Všeobecného súdu z 30. augusta 2019 bolo Spolkovej republike Nemecko povolené vstúpiť do konania ako vedľajšej účastníčke na podporu návrhov spoločností Infineon v súlade s návrhom tohto členského štátu.

31 Na podporu svojich odvolaní uviedli spoločnosti Infineon jediný odvolací dôvod založený na neexistencii štátnej pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, keďže sporné oslobodenie nebolo financované zo štátnych prostriedkov.

32 Napadnutým rozsudkom Všeobecný súd vyhlásil žaloby za prípustné, následne zamietol tento žalobný dôvod a v dôsledku toho žaloby o neplatnosť v ich celom rozsahu.

Konanie na Súdnom dvore a návrhy účastníkov konania

33 Svojím odvolaním vo veci C-794/21 P Spolková republika Nemecko navrhuje, aby Súdny dvor:

– zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, akom bola zamietnutá žaloba o neplatnosť ako nedôvodná,

– zrušil sporné rozhodnutie a

– uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania pred Všeobecným súdom a Súdnym dvorom.

34 Spoločnosti Infineon navrhujú, aby Súdny dvor vyhovel odvolaniu vo veci C-794/21 P.

35 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor zamietol odvolanie vo veci C-794/21 P a uložil Spolkovej republike Nemecko povinnosť nahradiť trovy konania.

36 Svojím odvolaním vo veci C-800/21 P spoločnosti Infineon navrhujú, aby Súdny dvor:

– zrušil napadnutý rozsudok,

– zrušil sporné rozhodnutie alebo subsidiárne vrátil vec Všeobecnému súdu a

– uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania pred Všeobecným súdom a Súdnym dvorom.

37 Spolková republika Nemecko navrhuje, aby Súdny dvor vyhovel odvolaniu vo veci C-800/21 P a uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

38 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor zamietol odvolanie vo veci C-800/21 P a uložil spoločnostiam Infineon povinnosť nahradiť trovy konania.

39 Komisia svojimi vzájomnými odvolaniami vo veciach C-794/21 P a C-800/21 P navrhuje, aby Súdny dvor:

– zrušil napadnutý rozsudok,

– vyhlásil žaloby o neplatnosť v spojených veciach T-233/19 a T-234/19 za neprípustné,

– vo veci C-794/21 P uložil Spolkovej republike Nemecko povinnosť nahradiť trovy konania vynaložené v konaní pred Súdnym dvorom na jednej strane a spoločnostiam Infineon povinnosť nahradiť trovy konania vynaložené v konaní pred Všeobecným súdom na druhej strane a

– vo veci C-800/21 P uložil spoločnostiam Infineon povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré vznikli v konaní pred Súdnym dvorom a Všeobecným súdom.

40 Spoločnosti Infineon a Spolková republika Nemecko navrhujú zamietnuť vzájomné odvolania a uložiť Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

41 Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 18. apríla 2023 boli veci C-794/21 P a C-800/21 P spojené na účely ústnej časti konania a vyhlásenia rozsudku.

O vzájomných odvolaniach

42 Vzájomné odvolania podané Komisiou majú za cieľ spochybniť prípustnosť žaloby na prvom stupni, čo predstavuje predbežnú otázku vo vzťahu k meritórnym otázkam položeným v hlavných odvolaniach. Vzájomné odvolania teda treba preskúmať ako prvé (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. decembra 2020, Changmao Biochemical Engineering/Distillerie Bonollo a i., C-461/18 P, EU:C:2020:979, bod 43).

43 Komisia na podporu svojich vzájomných odvolaní uvádza dva odvolacie dôvody.

O prvom dôvode vzájomných odvolaní

Argumentácia účastníkov konania

44 Prvým dôvodom uvedeným na podporu svojich vzájomných odvolaní Komisia vytýka Všeobecnému súdu, že sa v bodoch 37 až 44 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď uplatnil široký výklad pojmu „zverejnenie“ v zmysle článku 263 šiesteho odseku ZFEÚ. Všeobecný súd sa teda nesprávne domnieval, že každé uverejnenie v úradnom vestníku zodpovedá tomuto pojmu bez ohľadu na to, či je takéto uverejnenie podmienkou nadobudnutia účinnosti dotknutého aktu v súlade s článkom 297 ZFEÚ a či je stanovené samotnou Zmluvou.

45 V prvom rade výklad Všeobecného súdu je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora vyplývajúcou z rozsudku zo 17. mája 2017, Portugalsko/Komisia (C-339/16 P, EU:C:2017:384, body 34 až 40), ako aj z uznesení z 31. januára 2019, Iordăchescu/Parlament a i. (C-426/18 P, EU:C:2019:89, bod 22), a z 5. septembra 2019, Fryč/Komisia (C-230/19 P, EU:C:2019:685, bod 15). Touto judikatúrou Súdny dvor zaviedol paralelu medzi článkom 263 šiestym odsekom ZFEÚ a článkom 297 ZFEÚ v tom zmysle, že uverejnenie dotknutého aktu predstavuje začiatok plynutia lehoty na podanie žaloby iba v prípade, že je podmienkou nadobudnutia účinnosti tohto aktu a keď sa stanovuje v samotnej Zmluve.

46 Tento záver potvrdzuje doslovný, kontextuálny a teleologický výklad článku 263 šiesteho odseku ZFEÚ.

47 Pokiaľ ide na jednej strane o znenie tohto ustanovenia, Komisia tvrdí, že vo všetkých jazykových verziách s výnimkou nemeckej jazykovej verzie sa pojmy „zverejnenie/uverejnenie“ a „oznámenie“ nachádzajú tak v článku 263 šiestom odseku ZFEÚ, ako aj v článku 297 ZFEÚ, čo preukazuje, že medzi týmito dvoma ustanoveniami existuje paralela.

48 Pokiaľ ide na druhej strane o zmysel a účel článku 263 šiesteho odseku ZFEÚ, lehoty na podanie žaloby stanovené v tomto ustanovení sú súčasťou cieľa právnej istoty. Ak osoba podliehajúca súdnej právomoci mala v úmysle napadnúť akt, mala by tak v zásade urobiť v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa oboznámila s konečným znením jeho obsahu. Naproti tomu v prípade všeobecne záväzných aktov, ktoré nemajú adresátov, je týmto dátumom dátum uverejnenia v úradnom vestníku. V prípade aktov označujúcich adresáta je uvedeným dátumom deň oznámenia tomuto adresátovi. Iba výnimočne a subsidiárne, pokiaľ ide o akt, ktorý sa nemá ani uverejniť, ani oznámiť, môže oboznámenie sa s vecou predstavovať skutočnosť, od ktorej začína plynúť lehota na podanie žaloby. Paralela medzi článkom 263 šiestym odsekom ZFEÚ a článkom 297 ZFEÚ tak zaručuje, že následné uverejnenie aktu v úradnom vestníku na informačné účely nevedie k predĺženiu lehôt na podanie žaloby, a teda k právnej neistote.

49 V druhom rade uverejnenie rozhodnutia Komisie o ukončení formálneho vyšetrovacieho konania v úradnom vestníku nepredstavuje „uverejnenie“ v zmysle článku 297 ods. 2 druhého pododseku ZFEÚ. Nepredstavuje teda začiatok plynutia lehoty na podanie žaloby.

50 Na jednej strane je takéto rozhodnutie adresované dotknutému členskému štátu a oznámené len jemu. V súlade s článkom 297 ods. 2 tretím pododsekom ZFEÚ nadobúda účinnosť takýmto oznámením, a nie jeho uverejnením v úradnom vestníku, ktorého cieľom je len informovať verejnosť, vrátane príjemcov pomoci, od ktorých by mal dotknutý členský štát túto pomoc vymáhať ešte pred uverejnením rozhodnutia. Na druhej strane uvedené uverejnenie nevyplýva zo Zmluvy o FEÚ, ale z článku 32 nariadenia 2015/1589 v spojení s jeho odôvodnením 39. Za týchto podmienok je na určenie začiatku plynutia lehoty, v rámci ktorej môže podnik príjemca pomoci napadnúť rozhodnutie o ukončení formálneho vyšetrovacieho konania, vhodné vychádzať z toho, kedy sa o tomto rozhodnutí skutočne dozvedel. V prípade neexistencie preukázateľného predchádzajúceho oboznámenia sa, dátum uverejnenia aktu v úradnom vestníku sa na základe právnej fikcie považuje za skutočné oboznámenie sa.

51 V treťom rade Komisia uvádza rad tvrdení, ktoré podľa nej podporujú jej výklad článku 263 šiesteho odseku ZFEÚ.

52 Po prvé, opierajúc sa o štruktúru tohto ustanovenia, tvrdí, že uverejnenie a oznámenie aktu sú rovnocenné a že oboznámenie sa predstavuje subsidiárnu udalosť vo vzťahu k prvým dvom. Tento vzťah subsidiarity je narušený výkladom Všeobecného súdu, pretože ak by uverejnenie podľa článku 32 nariadenia 2015/1589 zodpovedalo uverejneniu podľa článku 297 ods. 1 ZFEÚ, lehota na podanie žaloby by musela začať plynúť, a to aj vo vzťahu k dotknutému členskému štátu a napriek oznámeniu, od dátumu tohto uverejnenia.

53 Po druhé Komisia zastáva názor, že výklad Všeobecného súdu vedie k nerovnosti zbraní medzi podnikmi, od ktorých sa pomoc vymáha, a ich konkurentmi, ktorí pomoc nedostali. Zatiaľ čo prvá skupina podnikov v praxi dostane od dotknutého členského štátu kópiu rozhodnutia, druhá skupina podnikov musí počkať na uverejnenie rozhodnutia v úradnom vestníku v súlade s článkom 32 nariadenia 2015/1589, takže lehoty na účinné podanie žalôb pre tieto podniky sú odlišné. Tento výklad tiež vedie k nerovnosti medzi Komisiou a podnikmi, od ktorých sa má pomoc vymáhať. Komisia má totiž na prípravu žalobnej odpovede dva mesiace, zatiaľ čo podniky by v dôsledku uvedeného výkladu mali dlhšiu lehotu na prípravu svojej žaloby.

54 Po tretie Všeobecný súd vychádzal z nesprávneho výkladu rozsudku z 10. marca 1998, Nemecko/Rada (C-122/95, EU:C:1998:94). Na rozdiel od sporného rozhodnutia totiž v rozhodnutí dotknutom vo veci, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, nebol označený žiadny adresát.

55 Po štvrté bod 39 napadnutého rozsudku, v ktorom Všeobecný súd uviedol, že spoločnosti Infineon mohli subjektívne očakávať uverejnenie sporného rozhodnutia v úradnom vestníku, porušuje kogentnú povahu lehôt na podanie žaloby.

56 Spolková republika Nemecko a spoločnosti Infineon namietajú, že prvý dôvod vzájomných odvolaní nie je dôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

57 Prvým dôvodom uvedeným na podporu svojich vzájomných odvolaní Komisia spochybňuje dôvodnosť posúdení Všeobecného súdu uvedených v bodoch 37 až 44 napadnutého rozsudku. Podľa jej názoru na rozdiel od toho, ako Všeobecný súd v týchto bodoch rozhodol, lehota na podanie žaloby o neplatnosť sporného rozhodnutia spoločnostiam Infineon neplynie odo dňa uverejnenia tohto rozhodnutia v úradnom vestníku, ale odo dňa, keď sa tieto spoločnosti o uvedenom rozhodnutí skutočne dozvedeli.

58 V tejto súvislosti treba konštatovať, že v bodoch 37 až 44 napadnutého rozsudku Všeobecný súd zamietol námietku neprípustnosti Komisie založenú na údajnej oneskorenosti žaloby o neplatnosť sporného rozhodnutia podanej spoločnosťami Infineon.

59 Zo znenia bodov 37 až 39 tohto rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd sa domnieval, že lehota na podanie žaloby začala v prejednávaných veciach plynúť odo dňa uverejnenia sporného rozhodnutia v úradnom vestníku, ku ktorému došlo 16. januára 2019, a že táto lehota bola dodržaná.

60 Na podporu tejto úvahy Všeobecný súd v bode 38 uvedeného rozsudku pripomenul, že dátum oboznámenia sa s aktom má ako kritérium pre začiatok plynutia uvedenej lehoty subsidiárny charakter vo vzťahu ku kritériám uverejnenia alebo oznámenia aktu. Hoci zdôraznil, že uverejnenie nebolo podmienkou nadobudnutia účinnosti sporného rozhodnutia, v bode 39 toho istého rozsudku uviedol, že toto rozhodnutie musí byť uverejnené v úradnom vestníku v súlade s článkom 32 ods. 3 nariadenia 2015/1589, takže spoločnosti Infineon mohli legitímne očakávať, že uvedené rozhodnutie bude uverejnené.

61 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa článku 263 šiesteho odseku ZFEÚ „súdne konanie uvedené v tomto článku sa začne do dvoch mesiacov od zverejnenia daného opatrenia, alebo jeho oznámenia žalobcovi, alebo ak toto chýba, odo dňa, keď sa o ňom žalobca dozvedel“.

62 Zo znenia tohto ustanovenia, najmä z výrazov „alebo“ a „ak toto chýba“, jasne vyplýva, že začiatok plynutia lehoty na podanie žaloby je určený v závislosti od danej situácie a že tri kritériá, ktoré môžu viesť k začatiu plynutia tejto lehoty, sú hierarchicky usporiadané.

63 Lehota na podanie žaloby o neplatnosť tak začína plynúť predovšetkým od uverejnenia aktu alebo jeho oznámenia žalobcovi. Tieto dve hlavné kritériá sú v štruktúre uvedeného ustanovenia rovnocenné v tom zmysle, že žiadne z uvedených kritérií nie je vo vzťahu k druhému subsidiárne (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. mája 2017, Portugalsko/Komisia, C-339/16 P, EU:C:2017:384, bod 38).

64 Naopak, ako Všeobecný súd správne uviedol v bode 38 napadnutého rozsudku, dátum oboznámenia sa s napadnutým aktom ako kritérium pre začiatok plynutia lehoty na podanie žaloby má subsidiárny charakter vo vzťahu ku kritériám uverejnenia alebo oznámenia tohto aktu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. marca 1998, Nemecko/Rada, C-122/95, EU:C:1998:94, bod 35), čo navyše nie je v prejednávaných veciach spochybnené.

65 V prejednávaných veciach sporné rozhodnutie, ktorým bolo ukončené formálne vyšetrovacie konanie štátnej pomoci, označovalo ako adresáta dotknutý členský štát, a to Spolkovú republiku Nemecko, a bolo tomuto členskému štátu oznámené v súlade s článkom 297 ods. 2 tretím pododsekom ZFEÚ. Zároveň bolo toto rozhodnutie uverejnené v úradnom vestníku v súlade s článkom 32 ods. 3 nariadenia 2015/1589.

66 V takom prípade z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že pre adresáta aktu, ktorému mal byť oznámený, a to pre dotknutý členský štát, lehota na podanie žaloby o neplatnosť začína plynúť odo dňa tohto oznámenia, a to aj vtedy, ak je akt tiež uverejnený v úradnom vestníku (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. mája 2017, Portugalsko/Komisia, C-339/16 P, EU:C:2017:384, bod 37).

67 Naproti tomu z doslovného, teleologického a kontextuálneho výkladu článku 263 šiesteho odseku ZFEÚ v spojení s judikatúrou Súdneho dvora vyplýva, že lehota na podanie žaloby o neplatnosť začína pre ďalšie dotknuté osoby, ako sú spoločnosti Infineon, plynúť od uverejnenia aktu v úradnom vestníku, a to aj vtedy, keď toto uverejnenie nevyplýva z článku 297 ods. 2 druhého pododseku ZFEÚ, ale z ustanovenia sekundárneho práva, akým je článok 32 ods. 3 nariadenia 2015/1589.

68 Po prvé treba konštatovať, že znenie článku 263 šiesteho odseku ZFEÚ odkazuje na „zverejnenie“ aktov vo všeobecnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. septembra 2013, PPG a SNF/ECHA, C-625/11 P, EU:C:2013:594, bod 31). V tomto znení tak nie je tento pojem spojený so žiadnou osobitnou podmienkou, najmä pokiaľ ide o právny základ povinnosti uverejnenia.

69 V tejto súvislosti je pravda, ako tvrdí Komisia, že Súdny dvor okrem iného rozhodol, že pojem „zverejnenie“ v zmysle článku 263 šiesteho odseku ZFEÚ sa týka uverejnenia v úradnom vestníku, ktoré je podmienkou nadobudnutia účinnosti aktu a je stanovené Zmluvou o FEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. mája 2017, Portugalsko/Komisia, C-339/16 P, EU:C:2017:384, bod 36; uznesenia z 31. januára 2019, Iordăchescu/Parlament a i., C-426/18 P, EU:C:2019:89, bod 22, ako aj z 5. septembra 2019, Fryč/Komisia, C-230/19 P, EU:C:2019:685, bod 15).

70 Na rozdiel od stanoviska, ktoré zastáva Komisia, však z toho nemožno vyvodiť, že pojem „zverejnenie“ v zmysle článku 263 šiesteho odseku ZFEÚ sa obmedzuje na tento prípad.

71 Súdne rozhodnutia citované v bode 69 tohto rozsudku totiž nemožno vykladať izolovane, ale sú súčasťou judikatúry Súdneho dvora, ktorá vykladá pojem „zverejnenie“ v zmysle článku 263 šiesteho odseku ZFEÚ široko. Tento pojem sa tak okrem prípadu uvedeného v tomto bode 69

vzťahuje aj na uverejnenie napadnutého aktu v úradnom vestníku, ktoré nevyplýva z povinnosti uloženej Zmluvou, ale z ustálenej praxe inštitúcií Európskej únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. marca 1998, Nemecko/Rada, C-122/95, EU:C:1998:94, body 36 a 39) alebo z ustanovenia sekundárneho práva, akým je článok 32 ods. 3 nariadenia 2015/1589 (pozri v tomto zmysle uznesenie z 25. novembra 2008, S.A.BA.R./Komisia, C-501/07 P, EU:C:2008:652, bod 23), či dokonca na uverejnenie na internetovej stránke inštitúcie, orgánu, úradu alebo agentúry Únie, ak je to stanovené sekundárnym právom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. septembra 2013, PPG a SNF/ECHA, C-625/11 P, EU:C:2013:594, body 30 až 32).

72 Po druhé, pokiaľ ide o ciele článku 263 šiesteho odseku ZFEÚ, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry sú lehoty na podanie žaloby podľa tohto ustanovenia kogentné a nemôžu sa od nich odchýliť ani účastníci konania, ani súd. Boli zavedené s cieľom zabezpečiť právnu istotu tým, že sa zabráni časovo neobmedzenému spochybňovaniu aktov Únie, ktoré vyvolávajú právne účinky, ako aj akejkoľvek diskriminácii alebo svojvoľnému zaobchádzaniu pri výkone spravodlivosti (pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. decembra 1967, Muller-Collignon/Komisia, 4/67, EU:C:1967:51, s. 479; z 23. januára 1997, Coen, C-246/95, EU:C:1997:33, bod 21; uznesenia zo 16. novembra 2010, Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert/Komisia, C-73/10 P, EU:C:2010:684, bod 52, ako aj z 31. januára 2019, Iordăchescu/Parlament a i., C-426/18 P, EU:C:2019:89, bod 21).

73 Na jednej strane, pokiaľ pritom ide o rozhodnutie, akým je sporné rozhodnutie, ktorým sa ukončuje formálne vyšetrovacie konanie štátnej pomoci, zdá sa, že na rozdiel od dátumu oboznámenia sa, môže byť dátum uverejnenia aktu v úradnom vestníku v záujme právnej istoty objektívne a s istotou stanovený vo vzťahu ku všetkým dotknutým osobám, ktorým sa toto rozhodnutie neoznámilo. V tejto súvislosti je irelevantné, že sa tieto osoby mohli s týmto aktom oboznámiť pred jeho uverejnením.

74 To navyše vysvetľuje, že vo všeobecnej štruktúre článku 263 šiesteho odseku ZFEÚ a v záujme právnej istoty má dátum uverejnenia prednosť pred dátumom oboznámenia sa, ktorý je, ako bolo pripomenuté v bode 64 tohto rozsudku, subsidiárnym kritériom pre začiatok plynutia lehoty na podanie žaloby. S Komisiou sa tak nemožno stotožniť, keď v skutočnosti navrhuje obrátiť vzťah medzi týmito dvoma kritériami uvedenými v článku 263 šiestom odseku ZFEÚ.

75 Na druhej strane na rozdiel od tvrdení Komisie výklad uvedený v bodoch 67 a 71 tohto rozsudku môže tiež zabrániť akejkoľvek diskriminácii alebo svojvoľnému zaobchádzaniu pri výkone spravodlivosti a zabezpečiť tak rovnosť zbraní príjemcov štátnej pomoci a konkurenčných podnikov. Pre všetky tieto dotknuté osoby totiž lehota na podanie žaloby začína plynúť od toho istého dňa, a to od dátumu uverejnenia rozhodnutia v úradnom vestníku. Okrem toho, keďže Komisia je autorom takéhoto rozhodnutia a je zodpovedná za jeho uverejnenie v úradnom vestníku, nemôže sa platne dovolávať údajnej nerovnosti zbraní v jej neprospech.

76 Po tretie, pokiaľ ide o kontext, štruktúra Zmlúv tiež svedčí proti prísnej paralele, ktorú navrhuje Komisia, medzi pojmami „zverejnenie/uverejnenie“ použitými v článku 263 šiestom odseku a v článku 297 ods. 2 druhom pododseku ZFEÚ. V tejto súvislosti totiž stačí konštatovať, že hoci tieto dve ustanovenia patria do hlavy I šiestej časti Zmluvy o FEÚ, neupravujú ten istý predmet. Zatiaľ čo prvé sa nachádza v kapitole 1 venovanej inštitúciám, a konkrétnejšie v jej oddiele 5 venovanom Súdnemu dvoru Európskej únie, druhý sa nachádza v kapitole 2 venovanej právnym aktom Únie a postupom ich prijímania.

77 Na základe všetkých týchto dôvodov je potrebné dospieť k záveru, že Všeobecný súd v bodoch 37 až 44 napadnutého rozsudku správne rozhodol, že lehota na podanie žaloby začala spoločnostiam Infineon plynúť v deň uverejnenia sporného rozhodnutia v úradnom vestníku.

78 Prvý dôvod uvedený na podporu vzájomných odvolaní sa preto musí zamietnuť ako nedôvodný.

O druhom dôvode vzájomných odvolaní

Argumentácia účastníkov konania

79 Druhým dôvodom uvedeným na podporu svojich vzájomných odvolaní Komisia vytýka Všeobecnému súdu, že sa v bode 42 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia.

80 Všeobecný súd tým, že v bode 42 napadnutého rozsudku uviedol, že „sa nepreukázalo, že v danej veci sa [spoločnosti Infineon] ‚preukázateľne' dozvedeli o [spornom] rozhodnutí" pred jeho uverejnením, skreslil skutkové okolnosti a dôkazy. Vzhľadom na skutočnosti, ktoré Komisia uviedla pred Všeobecným súdom, je totiž zjavné, že tieto spoločnosti vedeli o existencii sporného rozhodnutia pred jeho uverejnením v úradnom vestníku najneskôr 26. septembra 2018.

81 Spolková republika Nemecko sa domnieva, že vzhľadom na to, že prvý dôvod vzájomných odvolaní je nedôvodný, je druhý dôvod pre výsledok týchto vzájomných odvolaní irelevantný. Spoločnosti Infineon sa domnievajú, že druhý dôvod vzájomných odvolaní nie je dôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

82 Všeobecný súd v bode 42 napadnutého rozsudku uviedol, že „v každom prípade sa… v prejednávanej veci nepreukázalo, že [spoločnosti Infineon] sa ‚preukázateľne' dozvedeli o [spornom] rozhodnutí".

83 V tejto súvislosti výraz „v každom prípade" naznačuje, že tento dôvod predstavuje doplňujúce odôvodnenie napadnutého rozsudku. Podľa ustálenej judikatúry pritom tvrdenia smerujúce proti doplňujúcemu odôvodneniu rozhodnutia Všeobecného súdu nemôžu viesť k zrušeniu tohto rozhodnutia, a sú teda neúčinné (uznesenie z 21. decembra 2023, United Parcel Service/Komisia, C-297/22 P, EU:C:2023:1027, bod 55 a citovaná judikatúra).

84 Druhý dôvod uvedený na podporu vzájomných odvolaní sa preto musí zamietnuť ako neúčinný.

85 V dôsledku toho musia byť vzájomné odvolania zamietnuté v celom rozsahu.

O hlavných odvolaniach

86 Na podporu svojho odvolania vo veci C-794/21 P Spolková republika Nemecko podporovaná spoločnosťami Infineon uvádza jediný odvolací dôvod založený na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

87 Spoločnosti Infineon na podporu svojho odvolania vo veci C-800/21 P uvádzajú dva odvolacie dôvody, z ktorých prvý je založený na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ a druhý na skreslení vnútroštátneho práva, ako aj skutkových okolností. Spolková republika Nemecko podporuje prvý odvolací dôvod uvedený spoločnosťami Infineon.

O jedinom odvolacom dôvode vo veci C-794/21 P a prvom odvolacom dôvode vo veci C-800/21 P

88 Jediným odvolacím dôvodom vo veci C-794/21 P Spolková republika Nemeckom a prvým odvolacím dôvodom vo veci C-800/21 P spoločnosti Infineon vytýkajú Všeobecnému súdu, že porušil článok 107 ods. 1 ZFEÚ tým, že nesprávne konštatoval, že sporné oslobodenie predstavuje pomoc poskytnutú zo „štátnych prostriedkov“ v zmysle tohto ustanovenia.

89 Jediný odvolací dôvodov vznesený Spolkovou republikou Nemecko je rozdelený do troch častí, z ktorých prvá sa týka právneho kritéria umožňujúceho posúdiť existenciu opatrenia poskytnutého zo „štátnych prostriedkov“, druhá existencie povinného zaťaženia a tretia štátnej kontroly.

90 Prvý odvolací dôvod uvedený spoločnosťami Infineon možno rozdeliť na štyri výhrady, z ktorých prvé tri sa v podstate týkajú právneho kritéria uvedeného v predchádzajúcom bode a štvrtá existencie povinného zaťaženia.

O právnom kritériu umožňujúcom posúdiť existenciu opatrenia poskytnutého zo „štátnych prostriedkov“

– *Argumentácia účastníkov konania*

91 Spolková republika Nemecko prvou časťou svojho jediného odvolacieho dôvodu a spoločnosti Infineon prvými troma výhradami ich prvého odvolacieho dôvodu v podstate vytýkajú Všeobecnému súdu, že na posúdenie štátnej povahy predmetných prostriedkov uplatnil nesprávne právne kritérium.

92 V prvom rade Spolková republika Nemecko v rámci svojich písomných podaní predložených Súdnemu dvoru spochybnila body 63 až 65 a 77 napadnutého rozsudku z dôvodu, že Všeobecný súd sa nesprávne domnieval, že na účely určenia, či sú prostriedky štátne, sú existencia povinného zaťaženia konečných odberateľov alebo zákazníkov a štátna kontrola nad prostriedkami alebo správcami týchto prostriedkov dva prvky, ktoré „tvoria alternatívu“, takže stačí overiť, či sporná prirážka je povinným zaťažením porovnateľným s parafiškálnym poplatkom. Naopak, ide o kumulatívne kritériá, ako vyplýva najmä z judikatúry vyplývajúcej najmä z rozsudkov zo 17. júla 2008, Essent Netwerk Noord a i. (C-206/06, EU:C:2008:413, body 66, 69, 70, 72 a 75); z 28. marca 2019, Nemecko/Komisia (C-405/16 P, EU:C:2019:268, bod 72); z 15. mája 2019, Achema a i. (C-706/17, EU:C:2019:407), ako aj zo 16. septembra 2021, FVE Holýšov I a i./Komisia (C-850/19 P, EU:C:2021:740).

93 Podľa Spolkovej republiky Nemecko je okrem toho tento výklad Všeobecného súdu založený na alternatívnych kritériách v rozpore s bodmi 98 až 110 napadnutého rozsudku, v ktorých Všeobecný súd preskúmal existenciu štátnej kontroly, hoci už dospel k záveru o existencii povinného zaťaženia.

94 V druhom rade tento prístup Všeobecného súdu nemá podľa Spolkovej republiky Nemecko oporu ani v článkoch 30 a 110 ZFEÚ, ktoré sa predovšetkým týkajú zrušenia a zákazu protekcionistických opatrení.

95 V treťom rade Spolková republika Nemecko tvrdí, že výklad článku 107 ods. 1 ZFEÚ, podľa ktorého treba predpokladať, že každý poplatok má štátny pôvod bez ohľadu na ciele sledované týmto ustanovením, je z právneho hľadiska nesprávny. Tento výklad by viedol k dôsledku, ktorý Zmluvy nestanovujú, a to, že by akákoľvek regulácia trhových cien viedla k použitiu štátnych prostriedkov, a musela by tak byť oznámená v súlade s článkom 108 ZFEÚ. Takáto regulácia pritom patrí do pôsobnosti voľného pohybu tovaru, a nie do pôsobnosti pravidiel týkajúcich sa štátnej pomoci.

96 Spoločnosti Infineon Všeobecnému súdu vytýkajú, že v bode 63 napadnutého rozsudku nesprávne uviedol dva hlavné prvky na účely posúdenia štátnej povahy prostriedkov, a to jednak existenciu povinného zaťaženia konečných odberateľov alebo zákazníkov a jednak štátnu kontrola nad riadením systému.

97 Na podporu tohto tvrdenia tieto spoločnosti v prvom rade zdôrazňujú, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že len pomoc, ktorej financovanie „stálo štát peniaze“ predstavuje pomoc poskytnutú zo „štátnych prostriedkov“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Nestačí teda, aby štátne opatrenie povinne ukladalo použitie súkromných prostriedkov.

98 V druhom rade uvedené spoločnosti tvrdia, že relevantným kritériom na odlíšenie štátnych prostriedkov od súkromných prostriedkov je existencia dostatočnej úzkej väzby na štátny rozpočet. Povinné prerozdelenie súkromných prostriedkov, ktoré je uložené štátnymi opatreniami, by v prípade neexistencie takejto väzby nemalo spadať pod pojem „štátne prostriedky“.

99 V treťom rade existencia tejto väzby musí byť preukázaná v každom jednotlivom prípade s prihliadnutím na judikatúru Súdneho dvora, ktorú Všeobecný súd nezohľadnil. Podľa tejto judikatúry uvedená väzba existuje vtedy, keď štát využíva výsady verejnej moci na účely výberu povinného príspevku, napríklad keď priamo stanovuje výšku tohto príspevku zákonom voči platiteľom uvedeného príspevku alebo stanovuje správne sankcie v prípade nesplnenia povinnosti platby. Väzbu možno konštatovať aj vtedy, ak sa prebytočná suma musí previesť do štátneho rozpočtu, ak štát poskytne verejnú záruku alebo keď správcovská spoločnosť vo vlastníctve štátu. Naopak, dostatočne úzka väzba medzi povinným príspevkom a štátnym rozpočtom neexistuje, ak sa štát nevzdá žiadnych prostriedkov alebo keď si povinné poplatky zachovávajú svoju súkromnú povahu po celý čas. Na rozdiel od toho, ako Všeobecný súd rozhodol v bode 77 napadnutého rozsudku, povinný režim zavedený zákonom preto nie je dostatočný na to, aby sa dospelo k záveru o existencii „štátnych prostriedkov“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

100 Komisia sa domnieva, že prvá časť jediného odvolacieho dôvodu vzneseného Spolkovou republikou Nemecko je ako taká neúčinná. Tvrdí, že cieľom prvých troch výhrad prvého odvolacieho dôvodu predloženého spoločnosťami Infineon je len vysvetliť ich výklad, ktorý je navyše nesprávny, judikatúry Súdneho dvora a treba ich preskúmať spoločne so štvrtou výhradou tohto dôvodu.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

101 Spolková republika Nemecko a spoločnosti Infineon v podstate vytýkajú Všeobecnému súdu, že uplatnil nesprávne právne kritérium na určenie, či sumy vyplývajúce zo spornej prirážky pochádzajú zo „štátnych prostriedkov“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

102 Podľa ustálenej judikatúry kvalifikácia „štátnej pomoci“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ predpokladá splnenie štyroch podmienok, a to, že existuje zásah zo strany štátu alebo „zo štátnych prostriedkov“, že tento zásah je schopný ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, že uvedený zásah priznáva selektívnu výhodu svojmu príjemcovi a že tento zásah narúša alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže (rozsudok z 12. januára 2023, DOBELES HES, C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1, bod 31, ako aj citovaná judikatúra).

103 Pokiaľ ide o prvú z týchto podmienok, z ustálenej judikatúry vyplýva, že opatrenie možno kvalifikovať ako zásah zo strany štátu alebo pomoc poskytnutú „zo štátnych prostriedkov“ v prípade, že je opatrenie jednak poskytnuté priamo alebo nepriamo z týchto prostriedkov, a jednak že je pripísateľné členskému štátu (rozsudok z 12. januára 2023, DOBELES HES, C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1, bod 32, ako aj citovaná judikatúra).

104 Pokiaľ ide konkrétne o podmienku týkajúcu sa toho, aby bolo výhoda poskytnutá „zo štátnych prostriedkov“, Súdny dvor vo svojej judikatúre stanovil dve kritériá umožňujúce preukázať, že finančné prostriedky, prostredníctvom ktorých sa podľa vnútroštátnej právnej úpravy priznáva cenová výhoda, predstavujú „štátne prostriedky“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. januára 2023, DOBELES HES, C-702/20 a C-17/20, EU:C:2023:1, body 34, 38, 39 a 42).

105 V prvom rade tak finančné prostriedky pochádzajúce z dane alebo iných poplatkov, ktoré sú podľa vnútroštátnej právnej úpravy povinné a ktoré sú spravované a prerozdeľované v súlade s touto právnou úpravou, predstavujú „štátne prostriedky“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ (rozsudok z 12. januára 2023, DOBELES HES, C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1, bod 38).

106 Podľa judikatúry Súdneho dvora, ktorá spresňuje toto kritérium, sumy vyplývajúce z tarifného príplatku, ktorého povinnosť platiť uložil štát odberateľom elektrickej energie, sú podobné dani, ktorá zaťažuje elektrickú energiu, a pochádzajú zo „štátnych prostriedkov“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Na to, aby sa finančné prostriedky mohli za také považovať, musia pochádzať z povinných príspevkov uložených právnou úpravou dotknutého členského štátu a musia byť spravované a prerozdeľované v súlade s touto právnou úpravou bez ohľadu na to, či mechanizmus financovania patrí v úzkom slova zmysle do kategórie poplatkov daňovej povahy vo vnútroštátnom práve. Naopak nestačí, aby prevádzkovatelia sietí premietli do predajnej ceny elektrickej energie pre svojich koncových odberateľov zvýšené náklady spôsobené ich povinnosťou nakupovať elektrickú energiu vyrobenú z určitých zdrojov energie za zákonom stanovené sadzby, ak táto kompenzácia nevyplýva zo zákonnej povinnosti, ale len praxe. V takom prípade totiž poplatok nemožno považovať za povinný (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. januára 2023, DOBELS HES, C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1, body 34 až 37, ako aj citovanú judikatúru).

107 V druhom rade skutočnosť, že finančné prostriedky zostávajú nepretržite pod kontrolou štátu, a teda k dispozícii príslušným vnútroštátnym orgánom, postačuje na to, aby boli kvalifikované ako „štátne prostriedky“ v zmysle tohto ustanovenia (rozsudok z 12. januára 2023, DOBELES HES, C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1, bod 39, ako aj citovaná judikatúra).

108 Kritériá uvedené v bodoch 105 a 107 tohto rozsudku predstavujú alternatívne kritériá umožňujúce preukázať, že opatrenie sa poskytuje „prostredníctvom štátnych prostriedkov“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. januára 2023, DOBELES HES, C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1, bod 42), ako to na pojednávaní uznala Spolková republika Nemecko v odpovedi na otázku Súdneho dvora týkajúcu sa dosahu rozsudku z 12. januára 2023, DOBELES HES (C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1).

109 Z toho po prvé vyplýva, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 63 až 65 a 77 napadnutého rozsudku konštatoval, že štátnu povahu prostriedkov v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ možno preukázať dvoma alternatívnymi podmienkami, z ktorých jedna sa týka existencie povinného zaťaženia konečných odberateľov a zákazníkov a druhá štátnej kontroly nad riadením systému a najmä nad prostriedkami alebo správcami týchto prostriedkov. Vzhľadom na odpovede, ktoré poskytla Spolková republika Nemecko na pojednávaní, musia byť všetky tvrdenia tohto členského štátu spochybňujúce toto posúdenie zamietnuté.

110 Okrem toho v rozsahu, v akom spoločnosti Infineon v podstate tvrdia, že Všeobecný súd mal uplatniť kritérium týkajúce sa existencie dostatočne úzkej väzby medzi štátnym rozpočtom a spornou prirážkou, treba konštatovať, že v súlade s judikatúrou Súdneho dvora uvedenou v bodoch 105 až 107 tohto rozsudku žiadna z alternatív, ktoré správne zvolil Všeobecný súd, takéto kritérium nezahŕňa. V rámci prejednávaných odvolaní tieto spoločnosti spochybňujú len existenciu povinného poplatku v zmysle judikatúry uvedenej v bode 105 tohto rozsudku, ktorá sa musí posúdiť vzhľadom na prvky uvedené v jeho bode 106. Tie určila judikatúra Súdneho dvora uvedená v bodoch 55 až 62 napadnutého rozsudku a zrekapitulovaná v bodoch 34 až 37 rozsudku z 12. januára 2023, DOBELES HES (C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1), pričom to nebolo osobitne spochybnené v rámci prejednávaných odvolaní. Spoločnosti Infineon pritom nepreukázali a dokonca ani netvrdia, že Všeobecný súd riadne nezohľadnil tieto prvky. V každom prípade treba dodať, že Všeobecný súd sa práve snažil na základe tejto judikatúry overiť, ako vyplýva z bodov 77 a 78 napadnutého rozsudku, či bola sporná prirážka uložená štátom a v celom rozsahu formou právnej povinnosti prenesená na konečných platiteľov tejto prirážky.

111 Po druhé na rozdiel od toho, čo tvrdí Spolková republika Nemecko, nemožno Všeobecnému súdu vytýkať, že v bodoch 98 až 110 napadnutého rozsudku považoval za vhodné preskúmať existenciu štátnej kontroly nad prostriedkami vyberanými prostredníctvom spornej prirážky alebo nad prevádzkovateľmi sústav po tom, čo v bode 97 tohto rozsudku konštatoval existenciu parafiškálneho poplatku alebo povinného poplatku zahŕňajúceho použitie štátnych prostriedkov.

112 Je pravda, že Všeobecný súd mohol upustiť od tohto preskúmania týkajúceho sa existencie štátnej kontroly vzhľadom na alternatívnu povahu dvoch kritérií, ktoré skúmal. Nič však nebráni tomu, aby najmä z dôvodov riadneho výkonu spravodlivosti Všeobecný súd pokračoval vo svojom odôvodnení doplňujúcimi úvahami, akými sú v prejednávanej veci úvahy týkajúce sa existencie štátnej kontroly, rovnako ako to urobil Súdny dvor v bode 41 rozsudku z 12. januára 2023, DOBELES HES (C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1).

113 Po tretie v rozsahu, v akom Spolková republika Nemecko tvrdí, že je v rozpore s cieľmi článku 107 ods. 1 ZFEÚ predpokladať, že každý poplatok má štátny pôvod, vychádza jej argumentácia z nesprávneho predpokladu a výkladu napadnutého rozsudku.

114 Na jednej strane totiž, ako vyplýva z bodu 105 tohto rozsudku, „štátne prostriedky“ v zmysle tohto ustanovenia nemôžu byť prostriedky pochádzajúce z dane či iných poplatkov, ale len tie, ktoré pochádzajú z povinného zaťaženia stanoveného vnútroštátnou právnou úpravou, ktorý je spravovaný a rozdeľovaný v súlade s touto právnou úpravou. Na druhej strane, ako bolo uvedené v bode 110 tohto rozsudku, Všeobecný súd sa práve snažil overiť, ako vyplýva z bodov 77 a 78 napadnutého rozsudku, či bola sporná prirážka uložená štátom a v celom rozsahu formou právnej povinnosti prenesená na konečných platiteľov tejto prirážky.

115 Po štvrté, pokiaľ ide o argumentáciu Spolkovej republiky Nemecko týkajúcu sa článkov 30 a 110 ZFEÚ, treba konštatovať, že v bode 86 napadnutého rozsudku Všeobecný súd zohľadnil judikatúru týkajúcu sa týchto ustanovení, a to v doplňujúcom odôvodnení uvedenom príslovkou „okrem toho“. Z toho vyvodil, že nezáleží na postavení platiteľa poplatku alebo dane, pokiaľ sa poplatok alebo daň týkajú dotknutého výrobku alebo činnosti nevyhnutne spojenej s týmto výrobkom. Dodal, že rozhodujúci prvok spočíva v tom, že subjekty, ktoré vyberali poplatok, nie sú iba povinné uskutočniť nákup zo svojich vlastných finančných prostriedkov, ale sú poverené štátom, aby spravovali štátne prostriedky.

116 Keďže tento bod uvádza doplňujúce odôvodnenie, argumentácia, ktorá ho kritizuje, je neúčinná.

117 V každom prípade treba konštatovať, že Všeobecný súd odkázal na judikatúru týkajúcu sa článkov 30 a 110 ZFEÚ nie na účely posúdenia spornej prirážky z hľadiska týchto ustanovení, ale na podporu svojej analýzy tejto prirážky z hľadiska článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Všeobecnému súdu preto nemožno vytýkať, že si zamenil rozdielne právne režimy vyplývajúce z týchto prvých dvoch ustanovení Zmluvy o FEÚ a z tretieho z nich.

118 Z vyššie uvedených dôvodov vyplýva, že prvá časť jediného odvolacieho dôvodu predloženého Spolkovou republikou Nemecko, ako aj tri prvé výhrady prvého odvolacieho dôvodu predloženého spoločnosťami Infineon sa musia zamietnuť ako sčasti neúčinné a sčasti nedôvodné.

O existencii povinného zaťaženia

– *Argumentácia účastníkov konania*

119 Spolková republika Nemecko druhou časťou svojho jediného odvolacieho dôvodu a spoločnosti Infineon štvrtou výhradou ich prvého odvolacieho dôvodu v podstate tvrdia, že Všeobecný súd v bodoch 78 až 97 napadnutého rozsudku nesprávne uplatnil článok 107 ods. 1 ZFEÚ, keď kvalifikoval spornú prirážku ako parafiškálny poplatok alebo povinný poplatok, zahŕňajúci použitie „štátnych prostriedkov“ v zmysle tohto ustanovenia.

120 Spolková republika Nemecko na jednej strane tvrdí, že Všeobecný súd najmä v bodoch 78, 83, 84 a 86 napadnutého rozsudku nesprávne konštatoval, že vzťah medzi dodávateľom a konečným odberateľom elektrickej energie nie je rozhodujúci pre záver o existencii povinného poplatku, a to z dôvodu, ktorý je nesprávny, že sporná prirážka sa nevyberá za spotrebu elektrickej energie, ale za používanie sústavy. Na druhej strane Všeobecný súd v bodoch 85 a 87 až 90 tohto rozsudku nesprávne a bez akéhokoľvek odôvodnenia odkázal na povinnosť úhrady a nesprávne z toho vyvodil povinnosť platiť spornú prirážku stanovenú vnútroštátnym právom. Vzhľadom na neexistenciu zákonnej povinnosti zaplatiť túto prirážku by k jej výberu mohlo dôjsť len na základe predpisov občianskeho práva. Odôvodnenie, ktorým Všeobecný súd dospel k tomuto zisteniu a záveru, je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora.

121 Podľa spoločností Infineon sa Všeobecný súd nesprávne domnieval, že sporná prirážka predstavuje štátne prostriedky, hoci táto prirážka nemá dostatočne úzku väzbu so štátnym rozpočtom, a preto zostáva súkromným prostriedkom.

122 Po prvé tak neexistoval žiadny povinný poplatok uložený aktom orgánu verejnej moci a žiadna zákonná platobná povinnosť, ktorú by mal znášať platiteľ spornej prirážky. Až do roku 2012 neboli prevádzkovatelia sústav povinní, ale len oprávnení vyberať túto prirážku. Od tohto roku bolo vyberanie uvedenej prirážky upravené výlučne rozhodnutím BNetzA z roku 2011, ktoré nezakladá zákonnú platobnú povinnosť. Týmto rozhodnutím štát zasiahol len nepriamo do občianskoprávneho vzťahu medzi prevádzkovateľmi sústavy a používateľmi sústavy. Okrem toho, keďže títo používatelia nie sú adresátmi uvedeného rozhodnutia, nie sú ním viazaní. Navyše ich nemožno stotožňovať s konečnými odberateľmi elektrickej energie. Sporná prirážka, vyberaná na medzistupni teda nepredstavuje povinný poplatok pre konečného odberateľa elektrickej energie. V bode 84 napadnutého rozsudku Všeobecný súd nezohľadnil význam prenesenia tejto prirážky na tohto konečného odberateľa.

123 Po druhé Všeobecný súd v bode 75 napadnutého rozsudku nesprávne dospel k záveru, že neplatnosť rozhodnutia BNetzA z roku 2011 nie je rozhodujúca, pretože toto rozhodnutie bolo skutočne uplatňované. Vzhľadom na to, že v nemeckom práve toto rozhodnutie nemalo právny základ, nebolo nikdy platné, pretože Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor) ho zrušil so spätnou účinnosťou ku dňu jeho prijatia. Väzbu so štátnym rozpočtom pritom môžu preukázať len platné štátne opatrenia. Takúto väzbu nemožno preukázať len na základe účinkov vyvolaných rozhodnutím BNetzA z roku 2011. Navyše Všeobecný súd nesprávne považoval tvrdenie spoločností Infineon založené na neplatnosti tohto rozhodnutia a uvedené v ich odpovedi na otázky Všeobecného súdu za oneskorené.

124 Po tretie výšku spornej prirážky neukladá štát, ale musia ju vypočítať súkromní prevádzkovatelia sústav na svoje vlastné riziko. Ako Všeobecný súd konštatoval v bode 95 napadnutého rozsudku, Komisia uznala, že straty vyplývajúce z nevymožiteľných pohľadávok v prípade platobnej neschopnosti používateľov sústavy znáša prevádzkovateľ sústavy. Všeobecný súd sa pritom dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď dospel k záveru, že tento aspekt nie je podstatný na určenie toho, či boli použité štátne prostriedky.

125 Po štvrté sporná prirážka si po celý čas zachováva svoju súkromnú povahu. Prevádzkovatelia sústav ju prijímali na základe zmluvy o používaní sústavy, ktorá je súkromnoprávnym vzťahom. V prípade nezaplatenia tejto prirážky nie je stanovená žiadna správna sankcia. Štát neposkytuje žiadnu verejnú záruku v prípade nezaplatenia alebo v prípade, že vybrané prostriedky nestačia na pokrytie oslobodení od sieťových poplatkov. Štát nemá právomoc priamo alebo nepriamo nakladať s vybranými sumami, ale len dohliada nad riadnym používaním uvedenej prirážky.

126 Komisia namieta, že tvrdenia uvádzané Spolkovou republikou Nemecko sú založené na nesprávnom výklade napadnutého rozsudku a judikatúry Súdneho dvora a že sú v každom prípade neúčinné. Domnieva sa, že štvrtá výhrada prvého odvolacieho dôvodu uplatneného spoločnosťami Infineon je sčasti neúčinná a v každom prípadne nedôvodná.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

127 Na úvod treba konštatovať, že štvrtá výhrada prvého odvolacieho dôvodu vznesená spoločnosťami Infineon je neúčinná. Touto výhradou totiž tieto spoločnosti v podstate spochybňujú posúdenia Všeobecného súdu týkajúce sa existencie dane alebo iných poplatkov v zmysle judikatúry citovanej

v bode 105 tohto rozsudku. Uvedené spoločnosti naopak nijako nespochybňujú posúdenia Všeobecného súdu týkajúce sa existencie štátnej kontroly v zmysle judikatúry citovanej v bode 107 tohto rozsudku v rámci odvolania vo veci C-800/21 P. Vzhľadom na alternatívnu povahu týchto dvoch kritérií uvedenú v bode 108 uvedeného rozsudku samotná existencia štátnej kontroly pritom postačuje na odôvodnenie záveru, podľa ktorého sporná prirážka zahŕňa použitie štátnych prostriedkov v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

128 Spoločnosti Infineon však vo svojom vyjadrení k odvolaniu predloženom v rámci veci C-794/21 P v podstate zopakovali tvrdenia, ktoré sú základom ich štvrtej výhrady vznesenej na podporu prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-800/21 P. Vo veci C-794/21 P pritom druhú časť jediného odvolacieho dôvodu Spolkovej republiky Nemecko týkajúcu sa existencie dane alebo iných povinných poplatkov nemožno bez ďalšieho zamietnuť ako neúčinnú, keďže Spolková republika Nemecko v tretej časti tohto odvolacieho dôvodu spochybňuje aj posúdenia týkajúce sa existencie štátnej kontroly. Za týchto podmienok treba zohľadniť tvrdenia, ktoré uviedli spoločnosti Infineon v rámci veci C-794/21 P.

129 Na úvod treba pripomenúť, že ako vyplýva z judikatúry citovanej v bode 105 tohto rozsudku finančné prostriedky pochádzajúce z dane alebo iných poplatkov, ktoré sú podľa vnútroštátnej právnej úpravy povinné a ktoré sú spravované a prerozdeľované v súlade s touto právnou úpravou, predstavujú „štátne prostriedky“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

130 V prejednávaných veciach Všeobecný súd po tom, čo v bodoch 78 až 96 napadnutého rozsudku posúdil spornú prirážku, dospel v bode 97 tohto rozsudku k záveru, že táto prirážka znamená použitie štátnych prostriedkov. Na podporu tohto záveru uviedol, že rozhodnutie BNetzA z roku 2011 ukladalo prevádzkovateľom distribučných sústav povinnosť vyberať spornú prirážku od používateľov sústavy a previesť príslušné príjmy prevádzkovateľom prenosových sústav. Tiež sa domnieval, že mechanizmus tejto prirážky zabezpečoval prevádzkovateľom sústavy úplnú kompenzáciu straty príjmov, ktorá im vznikla z dôvodu sporného oslobodenia, pretože výška uvedenej prirážky bola prispôsobená sume zdrojov požadovaných z dôvodu tohto oslobodenia. Ďalej zdôraznil, že táto výška bola určená podľa metodiky stanovenej rozhodnutím BNetzA z roku 2011, pričom sa spresnilo, že na rok 2012 toto rozhodnutie stanovilo počiatočnú výšku tejto prirážky.

131 Spolková republika Nemecko a spoločnosti Infineon spochybňujú tieto posúdenia štyrmi okruhmi tvrdení.

132 Po prvé treba preskúmať tvrdenie, ktorým spoločnosti Infineon vytýkajú Všeobecnému súdu, že povinnosť vybrať spornú prirážku vyvodil z rozhodnutia BNetzA z roku 2011, hoci toto rozhodnutie bolo nemeckými súdmi vyhlásené za neplatné.

133 V tejto súvislosti Všeobecný súd po prvé v bode 75 napadnutého rozsudku konštatoval, že tvrdenie založené na neúčinnosti rozhodnutia BNetzA z roku 2011 bolo pred ním vznesené oneskorene.

134 Takýto záver nie je poznačený nesprávnym právnym posúdením.

135 Je totiž nesporné, že spoločnosti Infineon tieto tvrdenia uplatnili pred Všeobecným súdom až vo fáze odpovede na otázky položené Všeobecným súdom. Uvedené tvrdenie navyše nemožno považovať za rozšírenie jediného žalobného dôvodu uvedeného v žalobe na prvom stupni a založeného na neexistencii „štátnej pomoci“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, keďže tento žalobný dôvod ako taký nespochybňoval existenciu účinkov vyvolaných rozhodnutím BNetzA

z roku 2011, ale jeho cieľom bolo spochybnenie záverov, ktoré Komisia z tohto rozhodnutia vyvodila. Všeobecný súd preto správne uplatnil ustanovenia článku 84 ods. 1 svojho rokovacieho poriadku, keď konštatoval, že to isté tvrdenie je neprípustné z dôvodu jeho oneskorenosti.

136 Po druhé treba v každom prípade uviesť, že tvrdenia uvedené v bode 132 tohto rozsudku nemôžu obstáť.

137 Ani prípadná protiprávnosť schémy pomoci, najmä vzhľadom na vnútroštátne právo, ani jej zrušenie ju totiž nezbavujú povahy „štátnej pomoci“, keďže napriek takejto protiprávnosti alebo zrušeniu takáto schéma vyvolala účinky v praxi (pozri v tomto zmysle rozsudky z 3. marca 2005, Heiser, C-172/03, EU:C:2005:130, bod 38, ako aj z 21. decembra 2016, Komisia/Aer Lingus a Ryanair Designated Activity, C-164/15 P a C-165/15 P, EU:C:2016:990, bod 69), ako Všeobecný súd v podstate správne rozhodol v bode 75 napadnutého rozsudku. Okrem toho, ako Všeobecný súd tiež správne uviedol v tomto bode, účinnosť pravidiel štátnej pomoci by bola značne oslabená, ak by ich uplatnenie mohlo byť vylúčené len z dôvodu, že opatrenie pomoci, ktoré bolo v praxi uplatnené, bolo neskôr vyhlásené za neplatné *ab initio*. V tejto súvislosti je tak irelevantné, že prípadné zrušenie schémy pomoci je retroaktívne, keďže počas určitého obdobia sa schéma v praxi uplatňovala (pozri analogicky rozsudok zo 6. novembra 2012, Komisia/Maďarsko, C-286/12, EU:C:2012:687, body 44 a 45).

138 V druhom rade Spolková republika Nemecko a spoločnosti Infineon tvrdia, že Všeobecný súd nesprávne rozhodol, že koneční odberatelia, ktorí boli okrem toho nesprávne definovaní tak, že zahŕňajú používateľov sústav, sú povinní platiť spornú prirážku.

139 Po prvé, pokiaľ ide o identifikáciu konečných platiteľov spornej prirážky, Všeobecný súd v bode 83 napadnutého rozsudku konštatoval, že táto prirážka sa týka len vzťahu medzi prevádzkovateľmi sústavy a používateľmi sústavy, keďže táto prirážka sa vyberá nie ako dôsledok spotreby elektrickej energie, ale používania sústavy. V bode 84 tohto rozsudku z toho vyvodil, že otázka, či dodávatelia elektrickej energie boli povinní preniesť uvedenú prirážku na konečných odberateľov elektrickej energie, je irelevantná. Podľa neho totiž konečnými platiteľmi prirážky boli používatelia sústavy, teda samotní dodávatelia, ako aj koneční odberatelia priamo pripojení do sústavy, a nie ostatní koneční odberatelia.

140 V tejto súvislosti záver, podľa ktorého sa sporná prirážka vyberá v dôsledku používania sústavy, a záver, podľa ktorého sa používatelia sústavy musia považovať za konečných odberateľov, patria do posúdenia skutkového stavu. Súdnemu dvoru pritom neprináleží preskúmavať takéto posúdenie, ak neexistuje žiadne tvrdenie o skreslení.

141 Z článku 256 ods. 1 druhého pododseku ZFEÚ a článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie totiž vyplýva, že odvolanie sa obmedzuje na právne otázky. Všeobecný súd je preto ako jediný oprávnený zistiť a posúdiť relevantný skutkový stav, ako aj posúdiť dôkazy. Posúdenie týchto skutočností a dôkazných prostriedkov teda nezakladá, s výnimkou prípadu ich skreslenia, právnu otázku, ktorá ako taká podlieha preskúmaniu Súdnym dvorom v rámci odvolacieho konania (rozsudok zo 4. marca 2021, Komisia/Fútbol Club Barcelona, C-362/19 P, EU:C:2021:169, bod 46 a citovaná judikatúra).

142 Po druhé, pokiaľ ide o existenciu platobnej povinnosti používateľov sústavy, z bodov 85 a 87 až 89 napadnutého rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd sa stotožnil s posúdeniami Komisie, podľa ktorých rozhodnutie BNetzA z roku 2011 ukladalo prevádzkovateľom distribučných sústav povinnosť vyberať a preniesť spornú prirážku a že toto rozhodnutie stanovilo mesačný prevod

príjmov z tejto prirážky rôznym prevádzkovateľom prenosových sústav. Na základe toho dospel k záveru, že sporná prirážka zavedená správnym orgánom prostredníctvom regulačného opatrenia bola záväzná pre používateľov sústav.

143 Zo skutkových zistení Všeobecného súdu, ktoré Súdnemu dvoru neprináleží preskúmať, tak vyplýva, že rozhodnutie BNetzA z roku 2011 ukladalo prevádzkovateľom distribučných sústav povinnosť vyberať spornú prirážku od používateľov sústav. Vzhľadom na skutkové zistenia Všeobecného súdu v bodoch 12, 67 a 94 napadnutého rozsudku, ktoré Súdnemu dvoru neprináleží preskúmať, je tiež nesporné, že toto rozhodnutie stanovovalo metódu, podľa ktorej výšku spornej prirážky mali každoročne určovať prevádzkovatelia prenosových sústav.

144 S prihliadnutím na judikatúru pripomenutú v bode 106 tohto rozsudku treba pritom konštatovať, že sumy vyplývajúce z povinného poplatku, ktorý je rovnako ako sporná prirážka uložený regulačným opatrením, ktoré identifikuje subjekty, hoci aj súkromné, zodpovedné za výber tohto poplatku od platiteľov tiež identifikovaných týmto opatrením, a ktoré vymedzuje metódu, hoci len všeobecnú, umožňujúcu určiť výšku uvedeného poplatku a jeho každoročnú úpravu, pochádzajú zo „štátnych prostriedkov“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Konkrétne, keďže ten istý poplatok má svoj pôvod v regulačnom opatrení, ktoré ukladá prevádzkovateľom sústavy povinnosť vyberať ho, nemožno tvrdiť, že je len výsledkom praxe.

145 V tejto súvislosti je irelevantné, že regulačné opatrenie stanovuje len povinnosť prevádzkovateľov sústav vyberať spornú prirážku, pričom výslovne nestanovuje povinnosť platiť túto prirážku používateľmi sústav. Potrebný účinok zákonnej povinnosti vyberať uvedenú prirážku totiž nevyhnutne zahŕňa symetrickú povinnosť platiteľov platiť tento poplatok.

146 Z vyššie uvedeného tiež vyplýva, že okolnosť, že taký poplatok, akým je sporná prirážka, sa vyberá na „medzistupni“ bez toho, aby ho dodávatelia elektrickej energie povinne prenášali na konečných odberateľov, nie je rozhodujúcim prvkom na účely kvalifikácie tejto prirážky ako dane alebo povinného poplatku v zmysle judikatúry uvedenej v bode 105 tohto rozsudku.

147 Okrem toho v rozsahu, v akom spoločnosti Infineon uvádzajú tvrdenie o neexistencii akejkoľvek povinnosti vyberať spornú prirážku pred rokom 2012, stačí konštatovať, že ako vyplýva z bodu 24 tohto rozsudku, že sporné rozhodnutie sa týka len obdobia od 1. januára 2012 do 31. decembra 2013.

148 V treťom rade, pokiaľ ide o kompenzáciu nákladov spojených so sporným oslobodením, Všeobecný súd sa na jednej strane s odkazom na rozhodnutie BNetzA z roku 2011 stotožnil v bodoch 91, 92 a 95 napadnutého rozsudku s konštatovaním Komisie v spornom rozhodnutí, podľa ktorého mechanizmus spornej prirážky zabezpečuje prevádzkovateľom sústav úplnú kompenzáciu straty príjmov, ktorá im vznikla z dôvodu sporného oslobodenia, pretože výška tejto prirážky bola prispôsobená sume zdrojov požadovaných z dôvodu tohto oslobodenia.

149 Posúdenie, podľa ktorého metóda určenia výšky spornej prirážky stanovená rozhodnutím BNetzA z roku 2011 mala umožniť pokryť všetky náklady spojené so sporným oslobodením, pritom patrí do posúdenia skutkových okolností Všeobecným súdom, ktoré v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 141 tohto rozsudku Súdnemu dvoru neprináleží preskúmavať v štádiu odvolania, ak neexistuje žiadne tvrdenie o skreslení.

150 Na druhej strane, pokiaľ ide o straty príjmov v dôsledku platobnej neschopnosti, ktorú ekonomicky znášajú prevádzkovatelia distribučnej sústavy, Všeobecný súd v bode 95 napadnutého rozsudku konštatoval, že takáto strata príjmov nepredstavuje stratu príjmov v zmysle dotknutej schémy a je odôvodnená skutočnosťou, že vzťahy medzi prevádzkovateľmi sústavy a konečnými platiteľmi spornej prirážky sú súkromnoprávnymi vzťahmi.

151 Z judikatúry Súdneho dvora pritom vyplýva, že finančné prostriedky pochádzajúce z povinných príspevkov uložených právnou úpravou štátu, ktoré sú spravované a rozdeľované v zmysle tejto právnej úpravy, sa môžu považovať za „štátne prostriedky“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, aj keď sú ich správou poverené subjekty, ktoré nie sú verejnými orgánmi (rozsudky z 19. decembra 2013, Association Vent De Colère! a i., C-262/12, EU:C:2013:851, bod 25, ako aj z 15. mája 2019, Achema a i., C-706/17, EU:C:2019:407, bod 54).

152 Pokiaľ takéto subjekty, podobne ako prevádzkovatelia sústav, podliehajú povinnosti vyberať dotknuté poplatky, okolnosť, že vzťahy medzi týmito prevádzkovateľmi a konečnými platiteľmi spornej prirážky sú súkromnoprávnymi vzťahmi, nebráni tomu, aby sa finančné prostriedky pochádzajúce z tejto prirážky považovali za „štátne prostriedky“. To isté platí pre okolnosť, že straty príjmov, vrátane nedoplatkov spornej prirážky, znášajú v prípade platobnej neschopnosti uvedení prevádzkovatelia. V každom prípade spoločnosti Infineon neuviedli žiadne tvrdenie, ktoré by konkrétne preukazovalo, že úvaha Všeobecného súdu, podľa ktorej takéto straty nepredstavujú stratu príjmov v zmysle dotknutej schémy, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

153 Po štvrté, pokiaľ ide o tvrdenia spoločností Infineon založené na neexistencii sankcie alebo verejnej záruky v prípade nezaplatenia spornej prirážky, ako aj na okolnosti, že štát nemal priamu dispozičnú právomoc nad vybranými sumami, stačí konštatovať, že vzhľadom na judikatúru citovanú v bode 106 tohto rozsudku tieto skutočnosti nie sú striktne nevyhnutné na konštatovanie existencie dane alebo iných povinných poplatkov v zmysle judikatúry citovanej v bode 105 tohto rozsudku, ktoré zahŕňajú použitie štátnych prostriedkov.

154 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba druhú časť jediného odvolacieho dôvodu uvedeného Spolkovou republikou Nemecko, ktorú podporujú spoločnosti Infineon, zamietnuť ako nedôvodnú. Štvrtá výhrada prvého odvolacieho dôvodu vznesená spoločnosťami Infineon je neúčinná, takže tento odvolací dôvod musí byť zamietnutý v celom rozsahu.

O štátnej kontrole

– *Argumentácia účastníkov konania*

155 Treťou časťou svojho jediného odvolacieho dôvodu Spolková republika Nemecko v podstate vytýka Všeobecnému súdu, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že nad prostriedkami pochádzajúcimi zo spornej prirážky existuje štátna kontrola.

156 Komisia sa domnieva, že táto časť je nedôvodná a v každom prípade neúčinná.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

157 Ako vyplýva z judikatúry citovanej v bodoch 104 až 108 tohto rozsudku, existencia dane alebo iných poplatkov, ktoré sú podľa vnútroštátnej právnej úpravy povinné a sú spravované a prerozdeľované v súlade s touto právnou úpravou, a existencia štátnej kontroly nad predmetnými sumami predstavujú dve alternatívne kritériá umožňujúce identifikovať „štátne prostriedky“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

158 V prejednávanej veci Všeobecný súd v bode 97 napadnutého rozsudku konštatoval, že sporná prirážka predstavuje parafiškálny poplatok alebo povinný poplatok zahŕňajúci použitie „štátnych prostriedkov“ v zmysle tejto judikatúry. Ako teda vyplýva z bodov 127 až 154 tohto rozsudku, Spolkovej republike Nemecko sa nepodarilo preukázať, že toto konštatovanie Všeobecného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

159 Uvedené zistenie pritom samo osebe postačuje na konštatovanie, že dotknuté opatrenie bolo poskytnuté zo „štátnych prostriedkov“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ bez toho, aby bolo potrebné skúmať, či dotknuté sumy boli pod štátnou kontrolou.

160 Tretia časť jediného odvolacieho dôvodu Spolkovej republiky Nemecko je tak neúčinná.

161 Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov vyplýva, že jediný odvolací dôvod uvedený na podporu odvolania vo veci C-794/21 P sa musí zamietnuť v celom rozsahu ako sčasti neúčinný a sčasti nedôvodný.

O druhom odvolacom dôvode vo veci C-800/21 P

Argumentácia účastníkov konania

162 Spoločnosti Infineon tvrdia, že Všeobecný súd viackrát skreslil skutkový stav a vnútroštátne právo.

163 Po prvé na rozdiel od tvrdení uvedených v bodoch 12, 66, 93 a 99 napadnutého rozsudku BNetzA nestanovila výšku spornej prirážky. Túto prirážku naopak určujú prevádzkovatelia sústav, ako to vyplýva z odôvodnení 61, 75 a 123 sporného rozhodnutia.

164 Po druhé na rozdiel od toho, čo Všeobecný súd konštatoval v bode 92 napadnutého rozsudku, BNetzA neuložil prevádzkovateľom prenosových sústav veľmi podrobnú metódu výpočtu uvedenej prirážky. Rozhodnutie BNetzA z roku 2011 obsahuje v tejto súvislosti len veľmi všeobecné požiadavky, ako to vyplýva z odôvodnení 61, 75 a 123 sporného rozhodnutia.

165 Po tretie na rozdiel od konštatovaní uvedených v bodoch 93, 99 a 106 a nasl. napadnutého rozsudku straty príjmov prevádzkovateľov sústavy vyplývajúce z oslobodení od sieťových poplatkov nie sú v celom rozsahu financované prostredníctvom spornej prirážky. Všeobecný súd v tejto súvislosti nezohľadnil skutočnosť, že rozhodnutie BNetzA z roku 2011 sa týka len opatrení na vymáhanie vo vzťahu k insolventným používateľom sústavy, ktorí nespĺňajú podmienky oslobodenia od sieťových poplatkov. Naopak prevádzkovatelia sústavy znášajú dôsledky nezaplatenia spornej prirážky používateľmi sústav.

166 Po štvrté na rozdiel od toho, čo Všeobecný súd uviedol v bode 85 napadnutého rozsudku, prevádzkovatelia sústav nie sú podľa vnútroštátneho práva povinní vyberať spornú prirážku. Na jednej strane rozhodnutie BNetzA z roku 2011 bolo vyhlásené za neplatné a nemohlo vyvolať žiadne právne účinky. Na druhej strane podľa vnútroštátneho práva toto rozhodnutie nemôže mať žiadny účinok vo vzťahu k používateľom sústavy.

167 Komisia sa domnieva, že tento odvolací dôvod treba zamietnuť ako zjavne nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

168 Ako bolo pripomenuté v bode 141 tohto rozsudku, odvolanie sa obmedzuje na právne otázky. Keďže Všeobecný súd má výlučnú právomoc zisťovať a hodnotiť rozhodujúce skutkové okolnosti, ako aj posudzovať dôkazy, hodnotenie týchto skutočností a dôkazov nezakladá, s výnimkou prípadu ich skreslenia, právnu otázku, ktorá podlieha preskúmaniu Súdnym dvorom v rámci odvolacieho konania.

169 Pokiaľ tak ide o preskúmanie posúdení Všeobecného súdu týkajúcich sa vnútroštátneho práva v rámci odvolania, ktoré v oblasti štátnej pomoci predstavujú posúdenie skutkového stavu, Súdny dvor má právomoc len overiť, či došlo ku skresleniu tohto práva (rozsudky z 3. apríla 2014, Francúzsko/Komisia, C-559/12 P, EU:C:2014:217, bod 79, a zo 14. decembra 2023, Komisia/Amazon.com a i., C-457/21 P, EU:C:2023:985, bod 20, ako aj citovaná judikatúra). Skreslenie musí zjavne vyplývať z dokumentov v spise bez toho, aby bolo potrebné vykonať nové posúdenie skutkového stavu a dôkazov (rozsudok z 3. apríla 2014, Francúzsko/Komisia, C-559/12 P, EU:C:2014:217, bod 80).

170 Navyše ak odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd skreslil skutkový stav alebo dôkazy, musí podľa článku 256 ZFEÚ, článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie a článku 168 ods. 1 písm. d) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora presne označiť dôkazy, ktoré Všeobecný súd skreslil, a preukázať pochybenia v rámci posudzovania, ktoré podľa jeho názoru viedli Všeobecný súd k tomuto skresleniu (rozsudky z 30. novembra 2016, Komisia/Francúzsko a Orange, C-486/15 P, EU:C:2016:912, bod 99, ako aj z 28. apríla 2022, Yieh United Steel/Komisia, C-79/20 P, EU:C:2022:305, bod 53).

171 V prejednávanej veci treba konštatovať, že hoci spoločnosti Infineon svojím druhým odvolacím dôvodom vytýkajú Všeobecnému súdu viacero skreslení aspektov vnútroštátneho práva a skutkových okolností, uvádzajú len tvrdenia uvedené v bodoch 163 až 166 tohto rozsudku. Bez najmenšieho vysvetlenia alebo preukázania uvádzajú údajné rozpory medzi tvrdeniami Všeobecného súdu a tvrdeniami uvedenými v spornom rozhodnutí alebo obsahom rozhodnutia BNetzA z roku 2011. Takéto vágne tvrdenia nemôžu stačiť na preukázanie existencie skreslenia.

172 Z toho vyplýva, že druhý odvolací dôvod uvedený na podporu odvolania vo veci C-800/21 P treba zamietnuť ako zjavne nedôvodný.

173 V dôsledku toho, keďže všetky dôvody uvedené na podporu hlavných odvolaní vo veciach C-794/21 P a C-800/21 P boli zamietnuté, musia byť tieto odvolania zamietnuté v celom rozsahu.

O trovách

174 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania. Podľa článku 138 ods. 1 a 2 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe jeho článku 184 ods. 1 účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté, a ak je viac účastníkov konania, ktorí vo veci nemali úspech, Súdny dvor medzi nich rozdelí náhradu trov konania.

175 V prejednávanej veci Spolková republika Nemecko nemala úspech vo všetkých svojich návrhoch týkajúcich sa hlavného odvolania vo veci C-794/21 P a spoločnosti Infineon vo všetkých svojich návrhoch týkajúcich sa hlavného odvolania vo veci C-800/21 P a Komisia nemala úspech vo všetkých svojich návrhoch týkajúcich sa vzájomných odvolaní v týchto veciach.

176 Za týchto okolnosti je spravodlivé rozhodnúť tak, že každý účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. **Hlavné odvolania a vzájomné odvolania sa zamietajú.**

2. **Spolková republika Nemecko, Infineon Technologies Dresden GmbH & Co. KG, Infineon Technologies AG a Európska komisia znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Podpisy